

АНАЛИЗ НА КОНСТАТИРАНИТЕ ОТ ИНСПЕКТОРАТА КЪМ ВСС СЛУЧАИ НА НАРУШАВАНЕ ПРАВОТО НА РАЗГЛЕЖДАНЕ И РЕШАВАНЕ НА ДЕЛОТО В РАЗУМЕН СРОК ПО НАКАЗАТЕЛНИ ПРОИЗВОДСТВА ЗА ПЕРИОДА

01.10.2022 г. - 31.03.2023 г.

В изпълнение на задължението на Висшия съдебен съвет по чл. 60м, ал. 2 от Глава трета „а” на Закона за съдебната власт е изготвен следния анализ за периода 01.10.2022 г. - 31.03.2023 г.

За анализирания период в Инспектората към ВСС са постъпили **296 (двеста деветдесет и шест)** броя заявления по Глава трета „а” от ЗСВ.

За **основателни** са приети **160** броя заявления, като от тях **114** са по граждански, търговски и административни дела и **46** заявления по наказателни такива. От приетите за основателни **46** броя заявления по наказателни дела, по **31** на брой заявления са констатирани нарушения допуснати и във фазата на досъдебното производство. От тях по **3** на брой заявления се констатираат нарушения **само** във фазата на досъдебното производство.

**** (За сравнение, с предходен анализиран шестмесечен период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. общия брой постъпили заявления са 255 (двеста петдесет и пет) на брой.*

Посочените **31 (тридесет и едно)** заявления са отчетени в тримесечни данни на Инспектората към ВСС, както следва:

- 9 броя заявления за период 01.10.2022 г. - 31.12.2022 г. и
- 22 броя заявления за период 01.01.2023 г. - 31.03.2023 г.

Основателните заявления касаещи забавени наказателни производства разпределени по апелативни райони за анализирания период е следното:

За Апелативен район София - **21 (двадесет и едно)** заявления.

За Апелативен район Велико Търново - **8 (осем)** заявления.

За Апелативен район Пловдив - **1 (едно)** заявление.

За Апелативен район Бургас - **1 (едно)** заявление.

I. Забавяния допуснати само във фаза на досъдебното производството за анализирания период са констатирани по 3 (три) на брой заявления.

**** (За предходен анализиран период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. броя на заявления от тази група са били 7 (седем) на брой).*

1. Заявления с продължителност на производството повече от 20 години за анализирания период липсват.

**** (За предходен отчетен шестмесечен период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. заявления с такава продължителност на производството липсват).*

2. Заявления с продължителност на производството повече от 15 до 20 години за анализирания период липсват.

**** (За предходен отчетен шестмесечен период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. заявления с такава продължителност на производството липсват).*

3. Заявления с продължителност на производството от 10 до 15 години за анализирания период е 1 (едно) на брой:

- **Заявление с вх. рег. № РС-22-541/30.12.2022 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 210, ал. 1, т. 5 вр. чл. 209, ал. 1 НК, след преценка на събраните доказателства по делото е водено срещу две лица за престъпление по чл. 211 вр. чл. 210, ал. 1, т. 2 вр. чл. 209, ал. 1 вр. чл. 20, ал. 2 НК, с продължителност **12 години, 10 месеца и 13 дни.**

Заявителя е бил качеството на частен обвинител в проверяваното производство (ДП № ЗМ - 357/2009 г. по описа на Сектор "ИП" при ОДМВР-Бургас, пр.пр. №3968/2009 г. по описа на РП-Бургас, НОХД № 80/2016 г. по описа на РС-Несебър, ВЧНД № 205/2016 г. по описа на ОС-Бургас, НОХД № 233/2017 г. по описа на РС-Несебър, ВЧНД № 309/2017 г. по описа на ОС-Бургас, НОХД № 2392/2017 г. по описа на РС-Несебър, ВЧНД № 1220/2017 г. по описа на ОС-Бургас, ЧНД № 252/2018 г. по описа на РС - Несебър, ВЧНД № 350/2018 г. по описа на ОС-Бургас, НОХД № 764/2020 г. по описа на РС-Несебър, ВЧНД № 401/2021 г. по описа на ОС - Бургас и ВНОХД № 124/2022 г. по описа на ОС-Бургас).

Поведение на компетентните органи:

Забавянията в производството са допуснати в досъдебната му фаза, с обща продължителност от 10 години и 4 месеца.

Прекомерната продължителност на досъдебното производство, образувано на 12.08.2009 г., е в резултат на поведението на разследващите органи и

наблюдаващия прокурор.

Разследването е провеждано от разследващи полицаи при ОДМВР - Бургас, а след м. април 2019 г. с постановление от 03.04.2019 г. на окръжния прокурор на ОП - Бургас е възложено на следовател от ОСЛО в ОП - Бургас.

На първо място, при проверка на материалите по делото проверяващият състав на ИВСС е установил периоди на бездействие на разследващите органи. Продължили са общо около 2 години и 10 месеца, през които не са провеждани действия по разследването или е провеждано само по едно следствено действие (от 26.08.2010 г. до 27.09.2010 г.; от 05.10.2010 г. до 23.11.2010 г.; от 07.12.2010 г. до 24.03.2011 г.; от 01.08.2012 г. до 03.02.2014 г.; от 24.02.2014 г. до 19.05.2015 г.; от 15.05.2018 г. до 29.03.2019 г.). Наказателното производство е спирано на основание чл. 25, ал. 1, т. 2 НПК, за период от 1 година и 6 месеца, поради невъзможност да бъде намерен един от обвиняемите. Няма данни компетентните органи да са положили необходимите усилия за установяване на местонахождението му.

На следващо място, поведението на наблюдаващия прокурор също е допринесло за увеличаване продължителността на производството. Негови пропуски са станали причина съдът три пъти да прекрати съдебното производство по делото и да го върне на прокуратурата за отстраняване на допуснати при изготвяне на обвинителния акт съществени нарушения на процесуалните правила по чл. 246, ал. 2 и 3 НПК, довело до ограничаване правото на защита на обвиняемите - с разпореждания по НОХД № 80/2016 г., НОХД № 233/2017 г. и НОХД № 2392/2017 г., и трите по описа на РС - Несебър. С последните две разпореждания съдът е установил и че не са изпълнени указанията, дадени на прокурора с разпореждане по НОХД № 80/2016 г. по описа на РС - Несебър.

На последно място, за увеличаване продължителността на процеса с около 3 месеца е допринесло и обстоятелството, че след връщане на делото на РП - Несебър с разпореждане по НОХД № 2392/2017 г. по описа на РС - Несебър, с постановление от 02.03.2018 г. на наблюдаващия прокурор наказателното производство е прекратено на основание чл. 24, ал. 1, т. 1 НПК, поради липса на престъпление. Прокурорският акт е отменен по жалба на пострадалите в производството по реда на чл. 243, ал. 5 НПК като незаконосъобразен.

**** (За предходен отчетен шестмесечен период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. заявления с такава продължителност на производството е 1 (едно) на брой).*

4. Заявления с продължителност на производството от 7 до 10 години за анализирания период липсват.

****(За предходен отчетен шестмесечен период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. заявления с такава продължителност на производството са 2 (две) на брой).*

5. Заявления с продължителност на производството от 5 до 7 години за анализирания период е 1 (едно) на брой:

- **Заявление с вх. рег. № РС-22-354/12.09.2022 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 134, ал. 1, т. 1 НК, след преценка на събраните по делото доказателства е водено срещу две лица за престъпление по чл. 134, ал. 1, т. 1, вр. чл. 128, ал. 2 НК, с обща продължителност **6 години, 8 месеца и 10 дни.**

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (ДП № 432/2015 г. по описа на РУ-Харманли при ОДМВР-Хасково, пр.пр. № 881/2015 г. по описа на РП-Харманли, НАХД № 198/2017 г. по описа на РС - Харманли, НОХД № 263/2017 г. по описа на РС - Харманли, ВЧНД № 518/2017 г. по описа на ОС -Хасково, НОХД № 584/2017 г. по описа на РС-Харманли, НОХД № 14/2019 г. по описа на РС-Харманли, ЧНД № 328/2019 г. по описа на ВКС, НОХД № 410/2019 г. по описа на РС-Хасково, ВЧНД № 612/2019 г. по описа на ОС-Хасково, НОХД № 166/2020 г. по описа на РС-Харманли, НОХД № 454/2020 г. по описа на РС-Хасково, ВЧНД № 402/2020 г. по описа на ОС-Хасково, ВНОХД № 529/2021 г. по описа на ОС- Хасково, ВНОХД № 545/2021 г. по описа на ОС-Хасково и КНД № 335/2022 г. по описа на ВКС).

Поведение на компетентните органи:

Забавянията в производството са допуснати в досъдебната му фаза, с продължителност от общо около 2 години и 11 месеца и са в резултат на поведението на наблюдаващия прокурор. ДП № 432/2015 г. по описа на РУ-Харманли при ОДМВР-Хасково, пр.пр. № 881/2015 г. по описа на РП-Харманли е образувано на 26.10.2015 г.

Четири пъти, след внасяне на делото в съда, съдът е прекратявал съдебното производство и **е връщал делото на прокуратурата за отстраняване на допуснати на досъдебната фаза на процеса процесуални нарушения.** За първи път съдът е прекратил съдебното производство и е върнал делото на прокуратурата с разпореждане по НАХД № 198/2017 г. по описа на РС Харманли като е приел, че разпоредбата на чл. 78а, ал. 7 НК изключва възможността за приложение на чл. 78а, ал. 1-6 НК в случаите, когато причиненото увреждане е тежка телесна повреда, поради което е недопустимо освобождаване от наказателна отговорност с налагане на

административно наказание.

В останалите три - съдебното производство е прекратено с разпореждане по НОХД № 263/2017 г. по описа на РС-Харманли, с определение по НОХД № 584/2017 г. по описа на РС-Харманли, и НОХД № 410/2019 г. по описа на РС-Хасково като съдът е приемал, че обвинителният акт е изготвен в нарушение на процесуалните норми на чл. 246, ал. 2 НПК и че прокуратурата не е изпълнила указанията, дадени с разпореждане по НОХД № 263/2017 г. по описа на РС Харманли.

**** (За предходен отчетен шестмесечен период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. заявления с такава продължителност на производството е 1 (едно) на брой).*

6. Заявления с продължителност на производството от 3 до 5 години за анализирания период е 1 (едно) на брой.

- **Заявление с вх. рег. № РС-22-406/13.10.2022 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 23 5, ал. 1 НК, след преценка на събраните по делото доказателства е водено срещу заявителя за престъпление по чл. 235, ал. 3, т. 1, т. 4 вр. ал. 1, пр. 1, 2 и 4 вр. чл. 28, ал. 1 НК, с обща продължителност **3 години, 11 месеца и 15 дни.**

Заявителя е бил в качеството на обвиняем в проверяваното производство (ДП № 258 ЗМ-95/2018 г. по описа на РУ-Дряново, пр.пр. № ТОД 294/2018 г. по описа на РП - Габрово, ТО - Дряново, НОХД № 30/2020 г. по описа на РС-Дряново, НОХД № 72/2020 г. по описа на РС-Дряново, НОХД № 142/2020 г. по описа на РС-Дряново, НОХД № 38/2021 г. по описа на РС-Дряново, ВЧНД № 136/2021 г. по описа на ОС-Габрово, НОХД № 101/2021 г. по описа на РС-Дряново и ВЧНД № 259/2021 г. по описа на ОС-Габрово).

Поведение на компетентните органи:

Наказателното производство срещу заявителя е приключило с постановление от 28.03.2022 г. на прокурор в РП - Габрово /ТО - Дряново/, с което е прекратено частично наказателното производство по ДП № 258 ЗМ 95/2018 г. по описа на РУ-Дряново, пр.пр. № ТОД 294/2018 г. по описа на РП-Габрово /ТО- Дряново/ поради недоказаност на обвинението.

Забавянията в производството са допуснати в досъдебната му фаза и са в резултат на поведението **на наблюдаващия прокурор**. ДП № 258 ЗМ-95/2018 г. по описа на РУ-Дряново, пр.пр. № ТОД 294/2018 г. по описа на РП-Габрово /ТО- Дряново/ е образувано на 09.06.2018 г. и е продължило общо 2 години, 9 месеца и 12 дни.

Пет пъти съдът е прекратявал съдебното производство и е връщал делото на прокуратурата за отстраняване на допуснати на досъдебната фаза на процеса процесуални нарушения, довели до нарушаване правото на защита на обвиняемия, изразяващи се в изготвяне на ОА в нарушение на чл. 246, ал. 2 НПК - с протоколни определения по НОХД № 30/2020 г., НОХД № 72/2020 г., НОХД № 142/2020 г. и НОХД № 101/2021 г., всички по описа на РС-Дряново и с определение по ВЧНД № 136/2021 г. по описа на ОС-Габрово. В последните три случая, в акта, с който е прекратил съдебното производство, съдът е коментирал, че обвинителният акт, с който делото за пореден път е внесено в съда продължава да страда от пороците, подробно коментирани в протоколните определения, постановени по НОХД №30/2020 г. и НОХД №72/2020 г., и двете по описа на РС-Дряново.

**** (За предходен отчетен шестмесечен период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. заявления с такава продължителност на производството са 3 (три) на брой).*

7. Заявления с продължителност на производството до 3 години за разглеждания период липсват.

**** (За предходен отчетен шестмесечен период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. заявления с такава продължителност на производството липсват).*

II. Забавени в двете фази на производството - досъдебна фаза и съдебна фаза са следните 28 (двадесет и осем) на брой заявления:

1. Заявления с продължителност на производството повече от 20 години за анализирания период липсват.

**** (За предходен отчетен шестмесечен период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. заявления с такава продължителност на производството липсват).*

2. Заявления с продължителност на производството от 15 до 20 години за анализирания период са 10 (десет) на брой:

Заявления с:

- вх. рег. № РС-22-491/29.11.2022 г.,
- вх. рег. № РС-22-492/29.11.2022 г.,
- вх. рег. № РС-22-493/29.11.2022 г.,
- вх. рег. № РС-22-494/29.11.2022 г.,
- вх. рег. № РС-22-495/29.11.2022 г.,
- вх. рег. № РС-22-496/29.11.2022 г.,
- вх. рег. № РС-22-497/29.11.2022 г.,
- вх. рег. № РС-22-498/29.11.2022 г.,
- вх. рег. № РС-22-499/29.11.2022 г. и
- вх. рег. № РС-22-500/29.11.2022 г.

Производство образувано за престъпления по чл. 319 и чл. 339 НК, след преценка на събраните по делото доказателства е водено срещу двадесет лица за престъпление по чл. 202, ал. 2, т. 1, във вр. с чл. 201, във вр. с чл. 26, ал. 1 НК, с обща продължителност 16 години, 3 месеца и 14 дни.

Заявителите са били в качеството на подсъдими в проверяваното производство (ДП № 452/2006 г. по описа на РУ на МВР гр. Петрич, пр.пр. № 1591/2006 г. по описа на РП-Петрич; НОХД № 1424/2008 г. по описа на РС-Петрич; НОХД № 2249/2008 г. по описа на РС-Петрич; НОХД № 597/2009 г. по описа на РС-Петрич; НД № 707/2009 г. по описа на ВКС; НОХД № 1629/2009 г. по описа на РС-Кюстендил; ВЧНД № 276/2010 г. по описа на ОС - Кюстендил; НОХД № 1629/2009 г. по описа на РС-Кюстендил; ВЧНД № 453/2010 г. по описа на ОС-Кюстендил; НД № 24/2011 г. по описа на ВКС, II НО; НОХД № 630/2012 г. по описа на РС-Кюстендил; ВНОХД № 454/2018 г. по описа на ОС- Кюстендил и НОХД № 630/2012 г. по описа на РС-Кюстендил).

Поведение на компетентните органи:

В досъдебната фаза на производството са допуснати забавяния в резултат на поведението на наблюдаващия прокурор. ДП № 452/2006 г. по описа на РУ на МВР гр. Петрич, пр.пр. № 1591/2006 г. по описа на РП-Петрич е образувано на 25.05.2006 г. и е продължило 3 години, 5 месеца и 16 дни.

Три пъти съдят е прекратявал съдебното производство и е връщал делото на прокуратурата за отстраняване на допуснати на досъдебната фаза на процеса процесуални нарушения, довели до нарушаване правото на защита на обвиняемите, изразяващи се в изготвяне на ОА в нарушение на чл. 246, ал. 2 НПК - с разпореждания по НОХД № 1424/2008 г. и НОХД № 2249/2008 г., и двете по описа на РС-Петрич, и с определение по НОХД № 1629/2009 г. по описа на РС- Кюстендил. Посоченото обстоятелство е имало за последица увеличаване общата продължителност на производството с около 1 година и 2 месеца.

****(За предходен отчетен шестмесечен период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. постъпили заявления с такава продължителност на производството е 1 (едно) на брой).*

3. Заявления с продължителност на производството от 10 до 15 години за анализирания период са 7 (седем) на брой:

- **Заявление с вх. рег. № РС-22-360/14.09.2022 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 212, ал. 1 НК, след преценка на събраните доказателства по делото е водено срещу две лица за престъпление по чл. 212, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК, с обща продължителност **14 години, 6 месеца и 13 дни.**

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (ДП № 5549/2007 г. по описа на СДВР (СДП), пр.пр. № 28779/2007 г. по описа на СРП, НОХД № 19943/2016 г. по описа на СРС, НОХД № 986/2018 г. по описа на СРС и ВНЧД № 734/2021 г. по описа на СГС).

Наказателното производство спрямо заявителя е приключило с протоколно определение от 01.03.2022 г. по НОХД № 986/2018 г. по описа на СРС, с което наказателното производство срещу него е прекратено на основание чл. 24, ал. 1, т. 3 НПК, вр. чл. 81, ал. 3, вр. чл. 80, ал. 1, т. 3 НК, поради изтичане на абсолютната **давност** за наказателно преследване.

Поведение на компетентните органи:

Основните забавяния са допуснати в досъдебната фаза на процеса. ДП № 5549/2007 г. по описа на СДВР (СДП), пр.пр. № 28779/2007 г. по описа на СРП е образувано на 29.10.2007 г. и е с обща продължителност от около 9 години и 7 месеца.

На първо място, за увеличаване продължителността на производството с над 7 месеца е допринесло поведението на наблюдаващия прокурор. Негови пропуски са станали причина съдът, с разпореждане по НОХД № 19943/2016 г. по описа на СРС да прекрати съдебното производство и да върне делото на прокуратурата за отстраняване на допуснато съществено нарушение на процесуалните правила по смисъла на чл. 246, ал. 2 НПК, довело до ограничаване правото на защита на обвиняемите.

На следващо място, проверяващият състав на ИВСС е установил, че досъдебната фаза на производството е увеличена с над 4 години и 4 месеца, с времето, което е било необходимо за изпълнение на двете съдебни поръчки, изпратени до САЩ за установяване на пострадалите от действията на

обвиняемите лица и впоследствие за провеждане на разпита им (първата - от 09.12.2011 г. до 22.04.2014 г., а втората - от 30.04.2014 г. до 07.01.2016 г.). Проверяващият състав на ИВСС е направил извод, според който за продължителността на производството е допринесло и обстоятелството, че делото е представлявало фактическа и правна сложност, като за разкриване на обективната истина разследващите органи са извършили множество ПСД, разпитани са голям брой свидетели и са изготвени 4 съдебни експертизи.

- **Заявление вх. рег. № РС-22-298/25.07.2022 г.**

Производство образувано и водено срещу две лица за престъпление по чл. 123 ал. 1, пр. 2 НК, с обща продължителност **11 години, 4 месеца и 9 дни.** Заявителя е бил в качеството на частен обвинител и граждански ищец в проверяваното производство (ДП № С-250/2010 г. по описа на ОП-Плевен, НОХД № 710/2012 г. по описа на ОС- Плевен, НОХД № 118/2015 г. по описа на ОС-Плевен, ВНОХД № 253/2016 г. по описа на АС-В.Търново, НД № 1000/2017 г. по описа на ВКС, ВНОХД № 3/2018 г. по описа на АС-В.Търново, НД № 259/2019 г. по описа на ВКС, НД № 1049/2019 г. по описа на ВКС, ВНОХД № 217/2019 г. по описа на АС- В.Търново и НД № 144/2021г. по описа на ВКС).

Поведение на компетентните органи:

В досъдебната фаза на производството с продължителност от общо около 3 години са допуснати забавяния. ДП № С-250/2010г. по описа на ОП-Плевен е образувано на 16.09.2010 г.

Пропуски на наблюдаващия прокурор са станали причина съдът да прекрати с определение от 19.03.2014 г. съдебното производство по НОХД № 710/2012 г. по описа на ОС-Плевен и да върне делото на прокуратурата за отстраняване на допуснатото в хода на досъдебното производство съществено нарушение на процесуалните правила по смисъла на чл. 246, ал. 2 НПК, довело до ограничаване правото на защита на подсъдимите.

Заявления с:

- **вх. рег. № РС-22-445/07.11.2022 г. и**
- **вх. рег. № РС-22-446/07.11.2022 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 172а, ал. 3 вр. ал. 1 НК, след преценка на събраните по делото доказателства е водено срещу заявителите за престъпление по чл. 172а, ал. 1, пр. 6 вр. чл. 20, ал. 2 вр. ал. 1 НК, с обща продължителност **12 години, 2 месеца и 9 дни.**

Заявителите са били в качеството на подсъдими в проверяваното

производство (досъдебно производство № 23/2007 г. по описа на ССлС, пр.пр. № 9572/2007 г. по описа на СРП /пр.пр. № НСН 468/2010 г. по описа на СРП/, НОХД № 9107/2010 г. по описа на СРС, ВЧНД № 4950/2010 г. по описа на СГС, НОХД № 16718/2010 г. по описа на СРС, ВЧНД № 1788/2011 г. по описа на СГС и ВНОХД № 4949/2021 г. по описа на СГС).

Поведение на компетентните органи:

В досъдебната фаза на производството, образувано на 07.03.2007 г., продължила 3 години, 5 месеца и 15 дни са допуснати забавяния в резултат на **поведението на наблюдаващия прокурор**. Негови пропуски са станали причина съдът да прекрати с разпореждане от 19.08.2010 г. съдебното производство по НОХД № 9107/2010 г. по описа на СРС и да върне делото на прокуратурата за отстраняване на допуснатото в хода на досъдебното производство съществено нарушение на процесуалните правила по чл. 246, ал. 1 НПК, довело до ограничаване правото на защита на подсъдимите.

Заявления с:

- **вх. рег. № РС-22-299/28.07.2022 г. и**
- **вх. рег. № РС-22-300/28.07.2022 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 214, ал.2, т. 1 вр. ал. 1 вр. чл. 213а, ал. 2, т. 2 и 4 вр. чл. 20, ал. 2 вр. чл. 18, ал. 1 НК, след преценка на събраните по делото доказателства е водено срещу заявителите за престъпления по чл. 142, ал. 2, т. 2 и т. 7 вр. ал. 1 НК и по чл. 214, ал. 2, т. 1 вр. ал. 1, пр. 1, алт. 1 вр. чл. 213а, ал. 2, т. 2 и т. 4 вр. чл. 20 вр. чл. 18, ал. 1, пр. 2 НК, с обща продължителност **10 години и 10 дни.**

Заявителите са били в качеството на подсъдими в проверяваното производство (ДП № ЗМ 1072/2009 г. по описа на 09 РУ- СДВР/№3286 ЗМ 218/2017 г. по описа на ГД“НП“-МВР/, НОХД № 131/2016 г. по описа на СГС, НОХД № 85/2018 г. по описа на СНС, НОХД № 529/2018 г. по описа на СГС, НОХД № 2458/2018 г. по описа на СГС, НОХД № 2026/2018 г. по описа на СНС, НОХД № 3679/2018 г. по описа на СНС, ВНОХД № 456/2020 г. по описа на АСНС, ВНОХД № 527/2020 г. по описа на АСНС, ВНОХД № 600/2020 г. по описа на АСНС и НД №61/2022 г. по описа на ВКС).

Поведение на компетентните органи:

Основните забавяния в производството са допуснати в досъдебната му фаза. Досъдебно производство № ЗМ 1072/2009 г. по описа на 09 РУ-СДВР/№ 3286 ЗМ 218/2017 г. по описа на ГД“НП“-МВР/, пр.пр. № 1212/2009 г. по описа на СГП/пр.пр. № 578/2009 г. по описа на СРП, пр.пр. № 58/2017 г. по описа на СП/ е образувано на 19.03.2009 г. и е продължило общо 8 години и 3 месеца.

На първо място, проверяващият състав на ИВСС е направил извод, че за прекомерната продължителност на тази фаза на процеса е допринесло обстоятелството, че разследването не е било организирано добре, водено е неритмично и са установени периоди, през които са извършени ограничен брой действия по разследването или е констатирано бездействие на разследващите органи.

Установени са периоди с обща продължителност от 2 години, 1 месец и 15 дни (от 14.09.2009 г. до 02.03.2010 г., от 09.03.2012 г. до 12.07.2012 г., от 17.04.2013 г. до 19.06.2013 г., от 24.09.2013 г. до 18.08.2014 г. и от 28.11.2014 г. до 06.03.2015 г.), през които са проведени ограничен брой действия по разследването и не са събрани доказателства за установяване на фактическата обстановка и за разкриване на обективната истина.

На следващо място, продължителността на досъдебното производство е увеличена с около 1 година и 4 месеца в резултат на обстоятелството, че наблюдаващият прокурор се е произнасял в нарушение на срока по чл. 242, ал. 4 НПК, в периоди от 3 до 11 месеца след получаване на делото от разследващия орган.

На последно място, отмяната на постановлението от 31.01.2017 г., с което наблюдаващият прокурор от СП е изпратил делото по компетентност на СГП, с постановление от 19.07.2017 г. на прокурор от ВКП е довело до увеличаване на общата продължителност на наказателното производство с около 9 месеца.

- **Заявление с вх. рег. № РС-22-356/14.09.2022 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 308, ал. 1 НК, след преценка на събраните доказателства по делото е водено срещу заявителя за престъпления по чл. 316, пр. 1, вр. чл. 308, ал. 1, пр. 1, вр. чл. 26, ал. 1, чл. 316, пр. 4, вр. чл. 315, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК, чл. 211, пр. 1, вр. чл. 209, ал. 1, пр. 1 и пр. 2 НК и чл. 314 НК, с обща продължителност **14 години, 11 месеца и 7 дни.**

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (ДП № 5093/2007 г. на 05 РПУ-СДП, пр.пр. № 692/2007 г. на СРП, пр.пр. № НСН 472/2011 г. по описа на СРП, НОХД № 11096/2009 г. по описа на СРС, ВНОХД № 693/2011 г. по описа на СГС, ВНОХД № 2694/2011 г. по описа на СГС, НОХД № 811/2012 г. по описа на СРС, НОХД № 9789/2012 г. по описа на СРС, НОХД № 23309/2012 г. по описа на СРС, ВЧНД № 846/2013 г. по описа на СГС, НОХД № 14209/2014 г. по описа на СРС, НОХД № 11027/2015 г. по описа на СРС, НОХД № 5622/2016 г. по описа на СРС, ВЧНД № 4499/2016 г. по описа на СГС, НОХД № 12064/2017 г. по описа на СРС, ВЧНД № 5571/2017 г. по описа на СГС, НОХД № 11240/2018 г. по описа на

СРС, ВЧНД № 275/2019 г. по описа на СГС и НОХД № 14482/2020 г. по описа на СРС).

Наказателното производство е прекратено с протоколно определение от 11.04.2022 г., постановено по НОХД № 14482/2020 г. по описа на СРС, на основание чл. 289, ал. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 3 НПК, вр. чл. 81, ал. 3 НК, поради изтичане на абсолютната давност за наказателно преследване.

Поведение на компетентните органи:

Наказателното производство е прекратено с протоколно определение от 11.04.2022 г., постановено по НОХД № 14482/2020 г. по описа на СРС, на основание чл. 289, ал. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 3 НПК, вр. чл. 81, ал. 3 НК, поради изтичане на абсолютната давност за наказателно преследване.

Забавянията в производството са допуснати в досъдебната му фаза, с обща продължителност от 13 години, 5 месеца и 17 дни. Наказателното производство е образувано на 10.05.2007 г. като делото е било на разположение на разследващите органи в продължение на около 10 години и 10 месеца, тъй като в период от общо около 4 години са разглеждани: НОХД № 11096/2009 г. по описа на СРС, ВНОХД № 693/2011 г. по описа на СГС, ВНОХД № 2694/2011 г. по описа на СГС, НОХД № 811/2012 г. по описа на СРС, НОХД № 9789/2012 г. по описа на СРС, НОХД № 23309/2012 г. по описа на СРС, ВЧНД № 846/2013 г. по описа на СГС, НОХД № 14209/2014 г. по описа на СРС, НОХД № 11027/2015 г. по описа на СРС, НОХД № 5622/2016 г. по описа на СРС, ВЧНД № 4499/2016 г. по описа на СГС, НОХД № 12064/2017 г. по описа на СРС, ВЧНД № 5571/2017 г. по описа на СГС, НОХД № 11240/2018 г. по описа на СРС, ВЧНД № 275/2019 г. по описа на СГС и НОХД № 14482/2020 г. по описа на СРС.

На първо място, продължителността на производството е увеличена в резултат на допуснати от разследващите органи (дознатели, след 2008 г. - разследващи полицаи в СДВР) процесуални нарушения, изразяващи се в неизпълнение на дадените от наблюдаващия прокурор указания, което обстоятелство е станало причина за трикратното връщане на делото от наблюдаващия прокурор на разследващите.

Основното забавяне в производството е в резултат на поведението на наблюдаващите прокурори, чиито пропуски са станали причина съдът девет пъти да прекрати съдебното производство по делото и да го върне на прокурора за отстраняване на допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, както следва:

- с решение по ВНОХД № 2694/2011 г. по описа на СГС, с което въззивният съд е отменил присъдата по НОХД № 11096/2009 г. по описа на СРС и е върнал делото на прокурора, поради допуснати съществени процесуални нарушения на досъдебната фаза на производството, довели до ограничаване правото на защита на обвиняемия;
- с определение по НОХД № 811/2012 г. по описа на СРС, поради изготвяне на обвинителния акт в нарушение на чл. 246, ал. 2 и 3 НПК (не бил

посочен съставомерен признак на извършеното деяние);

- с разпореждания по НОХД № 9789/2012 г., НОХД № 23309/2012 г., НОХД № 14209/2014 г. и НОХД № 11027/2015 г., и четирите по описа на СРС, поради изготвяне на обвинителния акт в нарушение на чл. 246, ал. 2 и 3 НПК, довело до нарушаване правото на защитата на обвиняемия. С разпореждането, постановено по НОХД № 11027/2015 г. по описа на СРС, съдът е дал указания на СРП да прецени дали по отношение на престъплението по чл. 316, пр. 4, вр. чл. 315, ал. 1, вр. чл. 309, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК не са налице предпоставките на чл. 81, ал. 3, вр. чл. 80, ал. 1, т. 4 НК за прекратяване на наказателното производство поради изтичане на абсолютната погасителна давност;

- с разпореждане по НОХД № 5622/2016 г. по описа на СРС, поради допуснати съществени процесуални нарушения на досъдебната фаза на производството, довели до нарушаване правото на защита на обвиняемия. В акта на съда е прието също, че не са отстранени констатираните от съда в предходните разпореждания, с които е прекратявано съдебното производство, процесуални нарушения, допуснати от органите на досъдебното производство, включително не е извършена и преценка за частично прекратяване на наказателното производство, поради изтичане на абсолютната погасителна давност за престъплението по чл. 316, пр. 4, вр. чл. 315, ал. 1, вр. чл. 309, ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 НК;

- с разпореждане по НОХД № 12064/2017 г. по описа на СРС, поради допуснати съществени процесуални нарушения на досъдебната фаза на производството, изразяващи се в неуведомяване на пострадалите лица за постановление от 25.01.2017 на прокурор в СРП, с което наказателното производство е частично прекратено по отношение на повдигнатото обвинение за престъпление по чл. 211, пр. 1, вр. чл. 209, ал. 1, пр. 1 и пр. 2 НК;

- с определение в разпоредително заседание по НОХД № 11240/2018 г. по описа на СРС, поради допуснати съществени процесуални нарушения на досъдебната фаза, довели до нарушаване правото на защита на обвиняемия. Съдът е посочил, че тези нарушения веднъж вече са констатирани с разпореждане по НОХД № 5622/2016 г. по описа на СРС.

**** (За предходен отчетен шестмесечен период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. постъпили заявления с такава продължителност на производството са 11 (единадесет) на брой).*

4. Заявления с продължителност на производството от 7 до 10 години за анализирания период са 9 (девет) на брой:

- **Заявление с вх. рег. № РС-22-325/19.08.2022 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 206, ал. 1 НК, след преценка на събраните по делото доказателства е водено срещу заявителя за престъпление по чл. 206, ал. 3 вр. ал. 1 НК, с обща продължителност 9 години, 10 месеца и 5 дни.

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (ДП № 50/2012 г. по описа на СО при ОП-Благоевград /ДП №338/2012 г. по описа на РУП-Банско/, пр.пр. № 410/2012 г. по описа на РП-Благоевград, ТО-Разлог /РП -Разлог/, НОХД №145/2016 г. по описа на РС-Разлог, ВНОХД № 220/2017 г. по описа на ОС- Благоевград, ЧНД №476/2020 г. по описа на РС-Разлог, ВЧНД № 399/2021 г. по описа на ОС-Благоевград, ЧНД № 595/2020 г. по описа на РС-Разлог и ВЧНД № 507/2021 г. по описа на ОС-Благоевград).

Поведение на компетентните органи:

Основните забавяния в производството са допуснати в досъдебната му фаза. ДП № 50/2012 г. по описа на СО при ОП-Благоевград /ДП №338/2012 г. по описа на РУП-Банско/, пр.пр. № 410/2012 г. по описа на РП-Благоевград, ТО-Разлог /РП -Разлог/ е образувано на 29.06.2012 г. и е продължило общо 6 години, 10 месеца и 6 дни.

На първо място, проверяващият състав на ИВСС е направил извод, че за прекомерната продължителност на тази фаза на процеса е допринесло обстоятелството, че разследването не е било организирано добре, водено е неритмично и са установени периоди, през които са извършени ограничен брой действия по разследването или е констатирано бездействие на разследващите органи. Бездействието на определения по делото следовател в продължение на 5 месеца е станало причина същият да бъде отстранен от разследването с постановление на наблюдаващия прокурор от 11.01.2018 г.

Установени са периоди с обща продължителност от около 2 години (от 04.08.2017 г. до 11.01.2018 г., от 12.02.2018 г. до 05.07.2018 г., от 23.08.2018 г. до 19.03.2019 г. и от 19.03.2019 г. до 13.01.2020 г.), през които са проведени ограничен брой действия по разследването и не са събирани доказателства за установяване на фактическата обстановка и за разкриване на обективната истина.

На следващо място е установено забавяне при изготвянето на назначените на 23.08.2018 г. икономическа-счетоводна експертиза и допълнителна икономическа-счетоводна и оценителна експертиза. До 05.02.2020 г. същите не са били изготвени, като след изпратени две напомнителни писма от следователя, съответно от 06.11.2019 г. и от 13.01.2020 г., с постановление от 05.02.2020 г. наблюдаващият делото прокурор е постановил досъдебното производство да бъде предадено от вещото лице на РП - Разлог.

Проверяващият състав на ИВСС е констатирал, че по делото не се съдържат данни за назначаване на ново вещо лице, за изготвяне на назначените

експертизи или за отмяна на постановлението от 23.08.2018 г., с което те са били назначени.

Заявления с

- **вх. рег. № РС-22-441/07.11.2022 г.,**
- **вх. рег. № РС-22-442/07.11.2022 г.,**
- **вх. рег. № РС-22-443/07.11.2022 г. и**
- **вх. рег. № РС-22-444/07.11.2022 г.**

Производство образувано и водено срещу четири лица, срещу първото, от които - за престъпление по чл. 131а НК вр. с чл. 131, ал. 1, т. 12 НК вр. с чл. 129, ал. 1 НК вр. с чл. 20, ал. 2 НК вр. с чл. 29, ал. 1 б. „а“ и „б“ НК, срещу второто - за престъпление по чл. 131, ал. 1, т. 4 и т. 12 НК вр. с чл. 129, ал. 1 НК вр. с чл. 130, ал. 1 НК вр. с чл. 20, ал. 2 НК вр. с чл. 26, ал. 1 НК и срещу другите двама - за престъпление по чл. 131, ал. 1, т. 12 НК вр. с чл. 130, ал. 1 НК вр. с чл. 20, ал. 2 НК, с обща продължителност 7 години, 4 месеца и 26 дни.

Заявителите са били в качеството на частни обвинители в проверяваното производство (ДП № 1/2016 г. по описа на Осло-Ловеч, пр.пр. № 235/2015 г. по описа на РП - Тетевен, НОХД № 438/2016 г. по описа на РС- Тетевен, НОХД № 112/2017 г. по описа на РС-Тетевен и ВНОХД № 447/2021 г. по описа на ОС-Ловеч).

Поведение на компетентните органи:

В досъдебната фаза на производството, образувано на 01.03.2015 г., с продължителност от 2 години, са допуснати забавяния в резултат на поведението на наблюдаващия прокурор. Негови пропуски са станали причина съдът да прекрати с определение съдебното производство по НОХД № 438/2016 г. по описа на РС-Тетевен и да върне делото на прокуратурата за отстраняване на допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, изразяващи се в изготвяне на обвинителния акт в нарушение на чл. 246, ал. 2 и 3 НПК.

Заявления с

- **вх. рег. № РС-22-528/20.12.2022 г. и**
- **вх. рег. № РС-22-529/20.12.2022 г.**

Производство образувано за престъпление по чл. 131, ал. 1, т. 12, вр. чл. 130, ал. 1 НК, след преценка на събраните доказателства по делото е водено срещу три лица, за две от които за престъпления по чл. 131, ал. 1, т. 12, пр. 1, вр. чл. 130, ал. 1, вр. чл. 20. ал. 2, вр. ал. 1 НК, а за третото лице - за

престъпления по чл. 131, ал. 1, т. 12, пр. 1, вр. чл. 130, ал. 1, вр. чл. 63, ал. 1, т. 4, вр. чл. 20, ал. 2, вр. ал. 1 НК, с обща продължителност 7 години, 6 месеца и 4 дни.

Заявителите са били в качеството на подсъдими в проверяваното производство (ДП № 816/2015 г. по описа на 04 РУ-СДВР, пр.пр. № 13529/2014 г. по описа на СРП, НОХД № 19393/2016 г. по описа на СРС, НОХД № 2817/2017 г. по описа на СРС).

Поведение на компетентните органи:

Наказателното производство е прекратено с протоколно определение от 18.10.2022 г. по НОХД №2817/2017 г. по описа на СРС, на основание чл. 289, ал. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 3 НПК, вр. чл. 81, ал. 3 НК поради изтичане на абсолютната давност за наказателно преследване.

В досъдебната фаза на производството, образувано на 14.04.2015 г., с продължителност от 1 година и 10 месеца, е допуснато забавяне в резултат на поведението на разследващите органи и наблюдаващия прокурор. На първо място, при проверка на материалите по делото проверяващият състав на ИВСС е установил периоди на бездействие на разследващите органи. Продължили са общо около 7 месеца, през които не са провеждани действия по разследването или е провеждано само по едно следствено действие (от 05.05.2015 г. до 27.08.2015 г. и от 27.08.2015 г. до 15.12.2015 г.). Наказателното производство е спирано на основание чл. 244, ал. 1, т. 1, вр. чл. 25, ал. 1, т. 2 НПК за период от 2 месеца, поради невъзможност да бъде намерен един от обвиняемите, като няма данни компетентните органи да са положили необходимите усилия за установяване на местонахождението му. На следващо място, поведението на наблюдаващия прокурор също е допринесло за увеличаване продължителността на производството. Негови пропуски са станали причина съдът един път да прекрати съдебното производство по делото и да го върне на прокурора, поради допуснати съществени нарушения на процесуалните правила. С разпореждане по НОХД № 19393/2016 г. по описа на СРС съдът е установил, че при изготвянето на обвинителния акт е допуснато съществено нарушение на чл. 246, ал. 2 и 3 НПК, в резултат на вписване в обстоятелствената част на обвинителния акт на един от свидетелите като обвиняем.

Заявления с

- вх. рег. № РС-22-407/14.10.2022 г. и
- вх. рег. № РС-22-408/14.10.2022 г.

Производство образувано за престъпление по чл. 216, ал.1 НК, след преценка на събраните доказателства по делото е водено срещу две лица за престъпления по чл. 216, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 НК и по чл. 131, ал. 1, т. 12, вр.

чл. 130, ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 НК, с обща продължителност **7 години, 2 месеца и 14 дни**

Заявителите са били в качеството на подсъдими в проверяваното производство (ДП № 3М-73/2015 г. по описа на РУ МВР-Луковит, пр.пр. № 304/2015 г. по описа на РП-Луковит; НОХД № 140/2016 г. по описа на РС - Луковит; ВЧНД № 335/2016 г. по описа на ОС -Ловеч; НОХД № 7/2017 г. по описа на РС -Луковит и ВНОХД № 72/2022 г. по описа на ОС - Ловеч).

Поведение на компетентните органи:

В досъдебната фаза на производството, образувано на 01.04.2015 г., с обща продължителност от 1 година, 2 месеца и 21 дни са допуснати забавяния в резултат на поведението на наблюдаващия прокурор. Негови пропуски са станали причина съдът да прекрати с разпореждане съдебното производство по НОХД № 140/2016 г. по описа на РС-Луковит и да върне делото на прокурора за отстраняване на допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, изразяващи се в изготвяне на обвинителния акт в нарушение на чл. 246, ал. 2 и 3 НПК.

**** (За сравнение с предходен отчетен шестмесечен период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. постъпили заявления с такава продължителност на производството са 5 (пет) на брой).*

5. Заявления с продължителност на производството от 5 до 7 години за анализирания период е 1 (едно) на брой.

- **Заявление с вх. рег. № РС-22-519/15.12.2022 г.**

Производство образувано за престъпления по чл. 201 НК и чл. 209, ал. 1 НК, след преценка на събраните доказателства по делото е водено срещу едно лице за престъпление по чл. 201, вр. чл. 26, ал. 1, вр. чл. 2, ал. 1 НК, с обща продължителност на производството е **6 години, 7 месеца и 28 дни.**

Заявителя е бил в качеството на пострадад в проверяваното производство (ДП № 5571/2015 г. по описа на СДВР, пр.пр. № 28436/2015 г. по описа на СРП, и НОХД № 4216/2020 г. по описа на СРС).

Поведение на компетентните органи:

В досъдебната фаза на производството, образувано на 16.11.2015 г., с продължителност от 4 години, 3 месеца и 25 дни, са допуснати забавяния в резултат на поведението на разследващите органи. При проверка на материалите по делото проверяващият състав на ИВСС е установил периоди на бездействие на разследващите органи, които са продължили общо около 1 година и 4 месеца, през които не са провеждани действия по разследването или е провеждано само по едно следствено действие (от 15.10.2016 г. до

13.02.2017 г.; от 13.02.2017 г. до 11.04.2017 г.; от 17.08.2017 г. до 08.02.2018 г.; от 30.04.2018 г. до 12.06.2018 г.; от 06.12.2017 г. до 05.02.2019 г.). Наблюдаващият прокурор е упражнил правомощията си по чл. 46, ал. 2, т. 1 НПК да осъществява постоянен надзор за законосъобразното и своевременно провеждане на разследването - дадени са указания на разследващите органи, изисквани са писмени справки за изпълнение на дадени с прокурорски постановления указания, определяни са срокове за изпълнение на процесуално-следствени действия.

**** (За сравнение с предходен отчетен шестмесечен период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. постъпили заявления с такава продължителност на производството е 1 (едно) на брой).*

6. Заявления с продължителност на производството от 3 до 5 години за анализирания период е 1 (едно) на брой.

- **Заявление с вх. рег. № РС-22-429/26.10.2022 г**

Производство образувано и водено срещу заявителя за престъпление по чл. 324, ал. 1 НК, с обща продължителност 4 години и 7 месеца.

Заявителя е бил в качеството на подсъдим в проверяваното производство (ДП № 1355/2017 г. по описа на 04 РУ-СДВР, пр.пр. № 21990/2017 г. по описа на СРП, НОХД № 5190/2018 г. по описа на СРС, ВЧНД № 4364/2018 г. по описа на СГС, НОХД № 6529/2019 г. по описа на СРС, ВЧНД № 4392/2019 г. по описа на СГС, НОХД № 938/2020 г. по описа на СРС, ВНОХД № 4805/2021 г. по описа на СГС и н.д. № 462/2022 г. по описа на ВКС).

Поведение на компетентните органи:

Наказателното производство е приключило с решение от 23.09.2022 г. по н.д. № 462/2022 г. по описа на ВКС, с което касационната инстанция е отменила въззивната присъда от 17.01.2022 г., постановена по ВНОХД № 4805/2021 г. по описа на СГС, присъдата от 23.09.2021 г., постановена по НОХД № 938/2020 г. по описа на СРС и е прекратила наказателното производство по делото, на основание чл. 289, ал. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 3 НПК, вр. чл. 81, ал. 3 НК, поради изтичане на абсолютната давност за наказателно преследване.

Основните забавяния в производството са установени в досъдебната му фаза и са в резултат на поведението на разследващия орган и на наблюдаващия прокурор. ДП № 1355/2017 г. по описа на 04 РУ-СДВР (пр.пр. № 21990/2017 г. по описа на СРП) е образувано на 13.06.2017 г. и е продължило общо 2 години, 7 месеца и 7 дни.

На първо място, пропуски на наблюдаващия прокурор са станали

причина съдът на два пъти да прекрати съдебното производство и да върне делото на прокурора за отстраняване на допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, изразяващи се в изготвяне на обвинителния акт в нарушение на чл. 246, ал. 2 и 3 НПК (с определения, постановени в разпоредителни заседания по НОХД № 5190/2018 г. и НОХД № 6529/2019 г., и двете по описа на СРС). Посоченото обстоятелство е имало за последица забавяне на производството с около 1 година и 5 месеца.

На следващо място, проверяващият състав на ИВСС е установил, че за увеличаване продължителността на процеса е допринесло и поведението на разследващия орган (разследващ полицай), който не е изпълнил дадени от наблюдаващия прокурор указания - причина за връщане на два пъти на досъдебното производство от прокурора с указания на разследващия.

**** (За сравнение с предходния отчетен шестмесечен период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. заявление с такава продължителност на производството липсват).*

7. Заявления с продължителност на производството до 3 години за разглеждания период липсват.

**** (За сравнение с предходния отчетен шестмесечен период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. заявление с такава продължителност на производството липсват).*

В настоящия анализиран период в представените данни на ИВСС от тримесечните отчети следва извод за идентични причини довели до нарушено право на разглеждане и решаване на делото в разумен срок с предходен анализиран период.

Общия брой заявления с констатирани нарушения в наказателното производство с броя заявления от предходен анализиран период са по-малко от предходния такъв. За настоящия 6 - месечен период техният общ брой е 31, от които 3 броя заявления са за производства с нарушения допуснати само във фазата на досъдебното производство.

За сравнение с отчетения шестмесечен период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. този вид заявления са общо 25 на брой, от които също 7 броя заявления касаят производства с нарушения допуснати само във фазата на досъдебното производство.

III. Причини, водещи до нарушаване на правото на разглеждане и решаване на делата в разумен срок в досъдебно производство:

1. Нарушения, свързани с основанията за спиране на наказателното производство в досъдебната фаза: прекомерна продължителност на периодите, през които делото е било спряно; недостатъчна процесуална активност по преодоляване на основанията, послужили за спиране и своевременното възобновяване на делата не са констатирани, за анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. нарушения от тази група са 2 (две) на брой).*

2. Неритмичност при извършване на процесуално следствените действия от страна на разследващите органи, неизпълнение в цялост и срочно на задълженията им чл.203, ал.1 и ал.2 НПК, неизпълнение на писмени указания по разследването на наблюдаващия прокурор, както и изготвяне на формални предложения за продължаване на срока на разследване - констатирани при проверката на 8 (осем) броя заявления, през анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. нарушения от тази група са 16 (шестнадесет) на брой).*

3. Върнати досъдебни производства от прокурора на разследващите органи /по-горестоящия прокурор/, за отстраняване на допуснати нарушения на процесуалните правила от разследващия орган и за допълнително разследване, поради неизпълнение на дадени с предходни постановления указания - констатирани при проверката на 1 (един) брой заявление, през анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. нарушения от тази група са 6 (шест) на брой).*

4. Неефективно упражняване от страна на наблюдаващия прокурор на вменената му от закона функция на ръководство и постоянен надзор на разследването /чл.46 ал.2 от НПК, /водещо до непълно и незадълбочено разследване, несвоевременно събиране/ пропускане да бъдат събрани всички релевантни доказателства довели до неритмичност на досъдебното производство не са констатирани, за анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. нарушения от тази група са 7 (седем) на брой).*

5. Върнати дела на прокурора от съответния съд, поради констатирани

системни пропуски при изготвяне и внасяне в съда на обвинителни актове, несъответстващи на разпоредбата на чл.246 от НПК, както и поради констатирани други съществени процесуални нарушения, допуснати от разследващите органи на фазата на досъдебното производство - констатирани при проверката на 27 (двадесет и седем) броя заявления, през анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. нарушения от тази група са 19 (деветнадесет) на брой).*

6. Неспазване на предвидените от НПК срокове (чл. 242 ал.1 - ал.4 от НПК) за произнасяне от страна на прокурора, за анализирания период такива нарушения – констатирано при проверката на 2 (две) на брой заявления, през анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. нарушения от тази група е 1 (едно) на брой).*

7. Несвоевременно връчване на постановлението за прекратяване на досъдебното производство не се констатират, за анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. нарушенията от тази група е 1 (едно) на брой).*

8. Обективни причини, за забавяне на разследването във фазата на досъдебното производство: проблеми със своевременното изготвяне на различните видове експертизи, извършване на действия при потърсена международна правна помощ, фактическата и правна сложност на част от делата, както и честа смяна на наблюдаващите прокурори и разследващите органи, такива причини са констатирани по повод проверката на 2 (две) на брой заявления, през анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. нарушения от тази група е 1 (едно) на брой).*

9. Неправилна квалификация на деянието и/или нарушаване на правилата за подсъдност от органите на досъдебното производство за анализирания период не се констатират, за анализирания период.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. нарушения от тази група са 2 (две) на брой).*

10. Прекратяване на производството, поради изтекла абсолютна давност – за отчетния период се констатират по повод проверката на 5 (пет) броя заявления, през анализирания период.

****(За сравнение с предходен анализиран период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. нарушения от тази група са 6 (шест) на брой).*

Забележка:

В настоящия анализиран период, както и в предходните разгледани периоди, в някои от случаите на досъдебната фаза на наказателното производство са налице констатации за допуснати от съответния разследващ орган или наблюдаващ прокурор повече от едно нарушения по едно ДП, довели до необосновано забавяне и нарушаване на правото на разглеждане и решаване на делото в разумен срок.

IV. Отчет на министъра на правосъдието относно постъпилите заявления изплатените обезщетения по реда на глава III „а“ от ЗСВ за периода 01.10.2022 г. - 31.03.2023 г.

За целия шестмесечен период са изплатени 273 200,00 (двеста седемдесет и три хиляди и двеста лв.) лева обезщетения по сключени споразумения.

Сумите са изплатени по следните тримесечни отчети:

- За периода от 01.10.2022 г. - 31.12.2022 г. са изплатени 164 400,00 лева (сто и шестдесет и четири хиляди и четиристотин лева) по 72 на брой споразумения.

За периода от 01.01.2023 г. - 31.03.2023 г. са изплатени 108 800,00 лева (сто и осем хиляди и осемстотин лева) по 56 на брой споразумения.

За анализирания период от отчетите на министъра на правосъдието се формира следния брой изплатени обезщетения по видове дела:

- по наказателни дела - 19 (деветнадесет) на брой сключени споразумения по подадени заявления.
- по граждански дела - 83 (осемдесет и три) на брой сключени споразумения по подадени заявления.
- по административни дела - 4 (четири) на брой сключени споразумения по подадени заявления.

В приложения представени към отчетите на министъра на правосъдието по чл. 60м ЗСВ за анализирания период се съдържат следните данни:

- Заявления, постъпили за анализирания период и оставени без разглеждане по същество са 40 (четиридесет) на брой, като от тях:

- неспазване на срока за подаване на заявлението, регламентиран по чл.60а, ал.4 ЗСВ - 15 (петнадесет) на брой;

- липса на окончателен акт по производството съгласно чл.60а, ал. 4 ЗСВ -

12 (дванадесет) на брой;

- заявителят не е отстранил нередовностите в срок съгласно чл.60в, ал.4 ЗСВ - 2 (две) на брой;

- заявителят няма качество на страна в производството съгласно чл.60а, ал.2 ЗСВ - 10 (десет) на брой;

- процедурата по Глава III „а“ ЗСВ вече е изчерпана - 1 (едно) на брой;

- Заявления, разгледани по същество за анализирания период - 225 (двеста двадесет и пет) на брой;

- Неоснователни заявления за анализирания период - 97 (деветдесет и седем) на брой;

- Основателни заявления за анализирания период - 128(сто двадесет и осем) на брой;

- Сключени споразумения за анализирания период - 72 (седемдесет и две) на брой.

В настоящия анализиран период най-големи суми изплатени за обезщетения по подадени заявления по реда на Глава III „а“ ЗСВ са с констатации за нарушения и в двете фази на производството.

**** (За сравнение с предходен анализиран период 01.04.2022 г. - 30.09.2022 г. сумата на изплатените обезщетения по сключени споразумения възлиза на 222 500,00 (двеста двадесет и две хиляди и петстотин лева).*

V. Изводи.

През настоящия отчетен период, анализа на данните от извършените от ИВСС проверки, по повод подадени заявления по реда на Глава III „а“ ЗСВ, за нарушено право на разглеждане и решаване на делото в разумен срок, сочи на извода, че допуснатите нарушения от компетентните органи в досъдебната фаза на наказателното производство, довели до изплащане на предвиденото в закона обезщетение, в по-голямата си степен са идентични с тези установени в предходния анализиран период.

За отчетния 6-месечен период се констатира увеличение на броя на приетите за основателни заявления, касаещи забави в наказателни производства, допуснати в досъдебната фазата. Докато през предходния 6 - месечен период, /01.04.2022 г.–30.09.2022 г./ техния брой е бил 25, то през настоящия, те са **31 броя**. Посочените 31 (тридесет и един) на брой заявления са отчетени в тримесечни данни на Инспектората към ВСС, както следва: 9 броя заявления за период 01.10.2022 г. - 31.12.2022 г. и 22 броя заявления за период 01.01.2023 г. - 31.03.2023 г. *Увеличението се дължи на факта, че по 1 на брой дело има подадени 10 на брой заявления, а по друго 1 на брой дело заявленията са 4 на брой.*

Забавяния допуснати само във фаза на досъдебното производство за анализирания период са констатирани по 3 (три) на брой заявления, за сравнение с предходен анализиран период, същите са били 7 (седем) на брой.

Заявления, при проверката на които е констатирана продължителност на фаза досъдебно производство над 20 г., **липсват** за анализирания период. Такива не са били установени и в предходния анализиран период. Не се отчитат и заявления с продължителност на производства до 3 години.

При заявленията от групата нарушения „върнати дела на прокурора от съответния съд, поради констатирани системни пропуски на прокурора, при изготвяне и внасяне в съда на обвинителни актове, несъответстващи на разпоредбата на чл. 246 от НПК, както и поради констатирани съществени процесуални нарушения, допуснати от разследващите органи на фазата на досъдебното производство“, е налице съществено увеличение на общия брой основателни заявления, *(но това се дължи на факта, че по 1 на брой дело подадените заявления са 10 на брой, а по друго дело, подадените заявления са 4 на брой)*. За отчетния период те са 27 (двадесети седем) на брой, като в предходен анализиран период отчетени са 19 /деветнадесет/ на брой. ***При анализ на последващ период и при завишаване броя на нарушенията от тази група ще бъдат предприети мерки към административните ръководители, с оглед недопускането им за в бъдеще.***

Спад бележат броя основателни заявления, при проверката на които са констатирани нарушения, свързани с неритмичното извършване на процесуално - следствените действия от страна на разследващите органи и изпълнението в цялост на задълженията им по чл. 203, ал. 1 и ал. 2 от НПК, както и на писмените указания на наблюдаващите прокурори в изпълнение на разпоредбата чл. 197 от НПК. За анализирания период такива нарушения са констатирани при проверката на 8 (осем) броя заявления, а при предходния анализиран период, тези констатации са установени при разглеждането на 16 /шестнадесет/ броя заявления.

Рязък спад се отчита за анализирания период при нарушения от групата „върнати дела от прокурора на разследващите органи /от по-горе стоящия прокурор/, за отстраняване на допуснати нарушения на процесуалните правила от разследващия орган и за допълнително разследване, поради неизпълнение на дадени с предходни постановления указания“, констатирани при проверката на 1 (едно) на брой заявление, през анализирания период, то в предходен отчетен период те са 6 /шест / броя.

През анализирания период **липсват** нарушения от групата „неправилна квалификация на деянието и/или нарушаване на правилата за подсъдност от органите на досъдебното производство“, за сравнение от предходния 6-

месечен разгледан период, където нарушенията от тази група са 2 /две/ на брой.

Положителна констатация за анализирания период при нарушения от групата „несвоевременно връчване на постановлението за прекратяване на досъдебното производство“, **липсват** констатирани такива при разглеждането на подадените заявления, а при предходен анализиран период е отчетена 1 на брой такава.

За процесния период **липсват** заявления, при проверката на които са установени нарушения от групата „неефективно упражняване от страна на наблюдаващия прокурор на вменената му от закона функция на ръководство и постоянен надзор на разследването /чл. 46, ал. 2 от НПК/, водещо до непълно и незадълбочено разследване, несвоевременно събиране/пропускане да бъдат събрани всички релевантни доказателства, а за сравнение с предходен анализиран период същите са 7 /седем/ броя.

В процесния период **липсват** нарушения, от групата, включваща основанията за спиране на наказателното производство в досъдебната му фаза: прекомерна продължителност на периодите, през които делото е било спряно, при липса или недостатъчна проявена процесуална активност по преодоляване на основанията, послужили за спиране на производството и своевременното възобновяване на делата, броят на заявленията, а при предходен разгледан период са отчетени 2 /две/ на брой нарушение от тази група.

През настоящия отчетен период се констатират 2 (две) на брой основателни заявления, при проверката на което са констатирани нарушения от групата „Неспазване на предвидените в НПК срокове по чл. 242, ал. 1 – ал. 4 от НПК, за произнасяне от страна на прокурора.“, като за предходния 6-месечен период, е отчетено също 1 /едно/ нарушение от този група.

Наред със субективните, фактори /пропуски и нарушения на компетентните органи на фазата на досъдебното производство/ са отбелязани и обективни причини, довели до забавяне на досъдебните производства като например: проблеми със своевременното изготвяне на различните видове експертизи; изчакване на отговори от изготвени молби за правна помощ; честа смяна на наблюдаващите прокурори и разследващите органи и фактическата и правна сложност на част от делата. Такива са констатирани по повод проверка на 2 (две) на брой заявления през настоящия отчетен период, а в предходен отчетен период същите са отчетени в 1 /едно/ на брой заявление.

Лек спад бележат и броя на заявленията, при проверката на които са констатирани нарушения на закона, довели до забавяне на наказателното

производство и в крайна сметка до прекратяването му, поради изтекла давност. За процесния период прекратяване на това основание е било констатирано по повод проверката на 5 (пет) заявления, а в предходен разгледан такъв същите са 6 (шест) на брой нарушения.

Продължава тенденцията от предходни анализирани и отчетени периоди - най-голямата част от нарушенията на правото за разглеждане на делото в разумен срок да са допуснати от разследващите органи и прокуратурите в Софийски апелативен район. От общо 31-те заявления, по повод на които ИВСС е установил необосновано забавяне, допуснато във фазата на досъдебното производство от страна на посочените органи в анализа, 21 /двадесет и един/ броя са заявленията, касаещи досъдебни производства от Софийския апелативен район, за Апелативен район Велико Търново – 8 /осем/ броя заявления, за Апелативен район - Пловдив - 1 /едно/ заявление и за Апелативен район - Бургас - 1 /едно/ заявление.

Комисия „Дисциплинарна дейност и взаимодействие с Инспектората към Висшия съдебен съвет“ към прокурорската колегия на ВСС с решение по т.5, протокол №17/27.09.2022 г., изпраща периодичните тримесечни доклади, които са изготвени във връзка с „Анализа на констатираните от Инспектората към ВСС случаи на нарушаване правото на разглеждане и решаване на делото в разумен срок по наказателни производства“, отчетени по реда на Глава трета „а“ от Закона за съдебната власт на Апелативните прокуратури, за сведение и предприемане на мерки от страна на административните ръководители, с оглед недопускането им за в бъдеще. В изпълнение на това решение комисия „ДДВИВСС“ към ПК на ВСС регулярно разглежда указания изготвени от Апелативна прокуратура - София, насочени към административните ръководители на Окръжните прокуратури от района на АП - София.

С оглед преодоляване на констатираните нарушения от ИВСС по заявления, подадени по реда на Глава III „а“ ЗСВ, и след обсъждане и разглеждане в заседание на Прокурорска колегия на ВСС по точка 90.1.6 от Протокол № 21/19.07.2018 г., Пленума на ВСС е препоръчал на административните ръководители на съответните прокуратури, съобразно правомощията им по чл. 140 ЗСВ, да извършат проверка на спрените дела и при наличие на условията на чл. 245, ал. 2 от НПК да предприемат организационни мерки за тяхното възобновяване. При осъществяване на правомощията по чл. 140, ал.3 от ЗСВ административните ръководители на съответните прокуратури да съобразят и изпълнението на задължението по чл. 22, ал. 2 от НПК за приключване на разследването в разумен срок.

По предложение на Прокурорската колегия на ВСС с решение по Протокол № 29/22.11.2018 г., точка 1.5, Пленума на ВСС е препоръчал на административните ръководители на окръжните прокуратури, Софийска градска прокуратура, военно - окръжните прокуратури и Специализираната прокуратура, съобразно правомощията им по чл. 140, ал. 3 от ЗСВ, на всеки 6 месеца да уведомяват административните ръководители на апелативните прокуратури, за резултатите от осъществявания от тях контрол за спазване на сроковете за извършване на разследването и предприетите мерки, (административно-организационни и дисциплинарни), за ускоряване на производствата с продължителност извън рамките на разумните срокове (над 3 години).

Предвид гореизложеното комисия „ДДВИВСС“ към прокурорска колегия на ВСС счита, че не е налице необходимост да бъдат предлагани нови мерки, доколкото вече приетите такива са действащи и ефективни, а следва да напомни на административните ръководители на прокуратурите, да продължат прилагането на мерките, приети с решение по т.90.1.6 от Протокол № 21/19.07.2018 г. и решение по т.1.5 от Протокол №29/22.11.2018 г.на Пленума на ВСС.